

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันทุกองค์การมีการพัฒนาเพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการมุ่งเน้นให้องค์การเป็นทั้งที่ทำงานและเป็นที่ย้ายทอดความรู้เพื่อการเรียนรู้จากประสบการณ์และต่อยอดความรู้ องค์การแห่งการเรียนรู้จะมีการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีการทดลองความรู้ใหม่ และเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีต ทุกองค์การจึงพยายามสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพขององค์การซึ่งมีความสำคัญและมีจำเป็นต่อบุคลากรในองค์การในการสร้างคลังความรู้ของตนเองและสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมหาวิทยาลัยซึ่งมีระบบการประกันคุณภาพเช่นตามองค์ประกอบที่ 7.3 มีการพัฒนาสถาบันสู่องค์การการเรียนรู้ และการปรับปรุงผลการดำเนินงานองค์ประกอบที่ 2.3 ในกิจกรรมที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของบุคคล องค์กรและบุคคลภายนอก ดังนั้นการพัฒนา รูปแบบและกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จึงมีความจำเป็นในทุกองค์การ แต่อาจแตกต่างกันตามความสนใจของสมาชิกในองค์การ ทั้งนี้มีโปรแกรมที่ช่วยสนับสนุนกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เช่น โปรแกรมดาต้าเวิร์สเป็นโปรแกรมระบบเปิดที่พัฒนาขึ้นในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลวิจัยและเอกสารทางวิชาการเพื่อประโยชน์ในการอ้างถึงการสร้างความร่วมมือเพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันในทางวิชาการ อีกทั้งจะช่วยเพิ่มช่องทางการสื่อสารและการเผยแพร่ข้อมูลของอาจารย์และนักศึกษาในการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างมีมาตรฐานระหว่างกัน

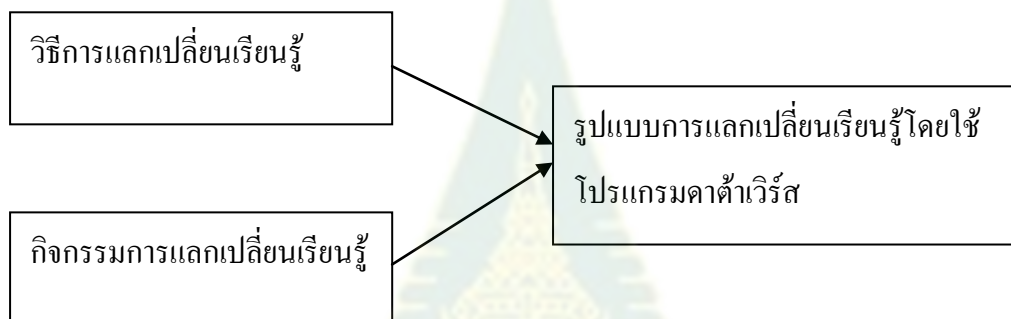
จากผลการประเมินการประกันคุณภาพของสาขาวิชาศิลปศาสตร์ในปีการศึกษา 2552 ผลการประเมินองค์ประกอบที่ 7.3 มีการพัฒนาสถาบันสู่องค์การการเรียนรู้ มีคะแนนประเมินในระดับที่ต้องปรับปรุง อีกทั้งยังจำเป็นต้องปรับปรุงผลการดำเนินงานองค์ประกอบที่ 2.3 ในกิจกรรมที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของบุคคล องค์กรและบุคคลภายนอก จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนา รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้โปรแกรมดาต้าเวิร์สบนเครือข่ายในระบบการศึกษาทางไกล เพื่อประโยชน์ในการสร้างคลังความรู้ของสาขาวิชาและการพัฒนากระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาวิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- 2 เพื่อพัฒนารูปแบบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้โปรแกรมดาต้าแวร์ซอสของสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จำแนกตัวแปรที่เกี่ยวข้องออกเป็น 2 ประเภท คือ ตัวแปรอิสระคือวิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และตัวแปรตาม คือรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้โปรแกรมดาต้าแวร์ซอส

ขอบเขตของการวิจัย

- 1 ขอบเขตด้านเวลา เป็นการศึกษาในช่วงเดือนตุลาคม 2554 – มีนาคม 2555
 - 2 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ที่มีอายุงานมากกว่า 10 ปีและน้อยกว่า 5 ปี ส่วนนักศึกษาเป็นนักศึกษาปริญญาตรีที่ลงทะเบียนมาครบตามหลักสูตรโดยเหลือ 1 วิชาคือวิชาประสบการณ์วิชาชีพสารสนเทศศาสตร์ ในช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2554 และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เรียนในระบบการศึกษาทางไกล
- กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่อาจารย์และนักศึกษสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 34 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ประกอบด้วย อาจารย์จาก 3 แขนงวิชาจำนวน 9 คนและ 1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไปจำนวน 3 คน รวม 12 คนและนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีจำนวน 22 คน

นิยามศัพท์

รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หมายถึง แนวทางการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของคนในองค์กร การแจ้งการเรียนรู้โดยการถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ไปยังบุคคลอื่น และรับเอาความรู้จากบุคคลและแหล่งต่างๆทั้งที่เป็นความรู้ฝังลึกและความรู้ชัดแจ้ง ด้วยกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ

โปรแกรมดาด้าเวิร์สบนเครือข่าย หมายถึง โปรแกรมดาด้าเวิร์สที่เป็นซอฟต์แวร์โอเพ่นซอร์สที่ให้บริการแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบวิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสาขาวิชาศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. ทำให้ได้รูปแบบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้โปรแกรมดาด้าเวิร์สของสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

